

Govor mag. Rudija Vouka

Spoštovane dame in gospodje, dragi somišljeniki!

„Ein Kärntenfeind“, „sovražnik Koroške“, tako je koroški deželni glavar imenoval bivšega in novega predsednika Ustavnega sodišča, ker je to sodišče odločilo, da člen 7 še dolgo ni izpolnjen. Kdor je za uresničitev člena 7, je torej sovražnik Koroške.

Če bi spremenili volilni red, je „nevarnost“, da bi slovenska lista prišla v deželni zbor, sta diskutirala BZÖ in ÖVP. Slovenci smo torej „nevarnost“.

Spoštovane dame in gospodje, ta dva primera iz preteklih tednov nazorno kažeta, zakaj danes gre. V tej deželi je spet postalo možno ščuvati proti koroškim Slovencem in dobiti za to aplavz, politična in medijska javnost to jemljeta kot nekaj čisto normalnega. Možno je odkrito nasprotovanje najosnovnejšim pravilom pravne države, pa nikogar ni, ki bi rekel, da mora takšen politik takoj in v istem trenutku odstopiti, ker je spoštovanje ustavnega reda osnova vsakega političnega delovanja, vse ostalo je puč ali državni udar. Skrajni čas je, da povemo, da se o osnovah manjšinske zaščite, kamor spada spoštovanje manjšinskih pravic, sploh pa, če jih je potrdilo najvišje sodišče, nimamo kaj pogajati. Treba jih je uresničiti, pogajamo se lahko samo o tem, kar ni odločeno.

Medtem imamo 17 odločb Ustavnega sodišča v naš prid. Niti ena sama ni uresničena. Pliberk in Drveša vas so zapisali v uredbo, ampak peljite se v Pliberk. Ob šestih vpadnicah bote našli enojezične krajevne napise, ob dveh glavnih pa popačena dvojezična z zmontiranimi tablicami, kot v posmeh vsem pomujanjem za uveljavitev člena 7. A veste za kakšno reakcijo zvezne vlade?, koroške SPÖ?, koroške ÖVP?, koroških zelenih? Je kdorkoli povedal, da je to sramotno? Ne – vsesplošni molk, kot da bi bilo čisto vseeno, kako se ravna z manjšinskimi pravicami. Imamo odločitve Ustavnega sodišča za dvojezične napise n.pr. za Železno Kaplo, za Rikarjo vas, za Libuče itd. Že od leta 2002 dalje vsi papirji, ali prihajajo od ÖVP, ali od SPÖ, ali celo od Heimatdiensta, za te kraje predvidevajo dvojezične table. Zakaj še ne stojijo? Ali SPÖ in ÖVP ne vladata tej državi celo s 70-odstotno večino? Zakaj naj Kapelčani čakajo na dvojezične napise, ker se ne znajo zediniti o napisih za druge kraje? Preposto zato, ker jih nočejo postaviti. Navidezno se kregajo, če naj bo dvojezična tabla tudi v Žitari vasi ali ne, v resnici jim ta prepir služi edinole temu, da ne naredijo ničesar. Tako kot navidezni dialog služi samo temu, da zavlačuje zadevo v nedogled, ustvarja vtis, da je vse v najlepšem redu, in trosi pesek v oči, kajti v resnici ni politične volje zadostiti zahtevam pravne države.

V javnosti se ustvarja vtis, da se sklicujejo konference o konsenzu, vodi dialog, iščejo rešitve, ker je vse tako komplicirano, pač žal ne gre tako hitro. Dejstvo je to: do spomladi leta 2006 nihče razen deželnega glavarja Haiderja ni zahteval rešitve v ustavnem rangu, kajti ureditev v ustavnem rangu imamo, to je člen 7. Ker pa nekateri politiki uresničitve rabsodb Ustavnega sodišča niso hoteli, so si na vsem lepem izmislili rešitve v ustavnem rangu, ki bi naj ovrgele jasna določila člena 7, na mesto pravic pa bi naj stopila konsenz in dialog.

Spoštovane dame in gospodje, dialog lahko vodimo na dva načina. Dialog je možen med partnerjema, ki sta oba enakopravna, ki imata nedotakljive pravice, si jih medseboj priznavata in na tej osnovi iščeta vzajemne, za oba dela koristne rešitve. Dialog pa lahko vodimo tudi tako, kot trenutno Kitajska ponuja dialog Tibetu. Eden hoče diktirati, drugi naj uboga, če ne uboga, pa bo tepen. O tem, kar nam zagotavlja člen 7, ni potrebno voditi nobenega dialoga, sicer izpodkopavamo državno pogodbo. Kdor pravi, da pravna država pač žal ni uspela in da je zato treba voditi politični dialog, argumentira tako, kot da bi povedali, da državi pač žal ni uspelo

iztrebiti kriminala, zato je treba voditi dialog s kriminalnimi družinami. Takšna argumentacija je smešna. Dialog lahko vodimo o zadevah, ki niso urejene, ki pa jih je potrebno urediti, in teh je dosti. Za takšen dialog smo rade volje pripravljeni in se nam nujno zdi potreben. Ne bomo pa se pogovarjali o veljavnosti odločitev Ustavnega sodišča.

Zelo podobna beseda je konsenz. Seveda je lepo, če smo vsi složni, enotni, konsenzualni, če ni nobenih razlik med nami in vlada sama harmonija. Ampak življenje žal ni takšno. In ravno zato so predvidene manjšinske pravice, ker so se tisti, ki so jih zapisali, točno zavedali, da manjšina ne bo dosegla konsenza o spoštovanju svojih pravic; če jih izrecno ne zapišejo v ustavo, bojo manjšino pohodili. Zato je pogubno mišljenje, da moramo najprej najti konsenz in šele potem uresničiti manjšinske pravice, medtem pa bi zadostovalo neko ohlapno sklicevanje na pravno državo, ko nam politično ravno paše. V vsaki civilizirani družbi mora biti čisto osnovni konsenz ta, da je treba ustavo in odločitve najvišjega sodišča spoštovati. To je edini možni kulturni in pravni konsenz.

Nihče ni proti temu, da skušamo ozaveščati javnost, prepričevati tudi tiste kroge, ki so bili doslej zaslepljeni in so sledili propagandi ne samo brambovcov, temveč tudi Heimatdiensta in koroških deželnozborskih strank. Prav je, da jih informiramo, iščemo njihovo soglasje, morda se izcimi celo kakšno prijateljstvo. Ne morejo pa od tega biti odvisne naše pravice. In ne more biti tako, da se od nas zahteva dialog z nekim Heimatdienstom, katerega podpredsednik je še vedno gospod Mölzer, tisti gospod Mölzer, ki kot evropski parlamentarec kuje koalicijo s skrajno evropsko desnico okoli Le Pena in z drugimi eksponenti desnega ekstremizma. V drugih vprašanjih se vsi politiki ponujajo, da ne pridejo v bližino teh krogov, od nas pa zahtevajo, naj z njimi najdemo konsenz. Mislím, da jim je treba jasno povedati, da je to preveč zahtevano, tako ponižati se ne damo.

Da ne bo nastal napačni vtis, da gre za nekaj kosov pločevine z eno- ali dvojezičnim napisom: v javnosti se skuša ustvarjati vtis, da je to edino nerešeno vprašanje. Gola laž in grobo zavajanje je to. Že od leta 2000 imamo odločbo Ustavnega sodišča o uradnem jeziku – uresničena do danes ni. V Škocjanu to odločitev ignorirajo, v Dobrli vasi odkrito sprašujejo, če je ne bi mogli revidirati. Finančna podpora slovenski manjšini s strani Republike Avstrije je od leta 1995 številčno nespremenjena – dejansko se je znižala za najmanj 1/4 in tako postaja mogoče izsiljevati naše odbornike, ki so v skrbi za obstoj svojih društev. Aktiviste, ki z edinimi sredstvi, ki so na razpolago, skušajo priti do postopkov za pravice koroških Slovencev, smešijo, druge skušajo celo kriminalizirati. Tistih, ki odgovarjajo za permanentno krištev manjšinskih pravic, pa nihče ne zasleduje in sankcionira.

Spoštovane dame in gospodje! Zvezni kancler Gusenbauer je lani povedal, da v tej legislaturni periodi ne bo več poskusa za uresničitev odločb Ustavnega sodišča v vprašanju dvojezične topografije. Drugače povedano: jutri pred 53. leti je bila podpisana Avstrijska državna pogodba, temelj naše suverenosti in neodvisnosti. Do danes ni uresničena, šef naše vlade pa je povedal, da se še za nekaj let ne meni pobrigati za pravno državo. To je nevarna grožnja, kateri moramo kljubovati.

Mi zahtevamo uresničitev pravne države takoj, ne šele jutri. Koroška že zdavnaj potrebuje normalnost. Da sama sebe razume kot domovino dveh narodov, kot dvojezično deželo, kot deželo, ki spoštuje pravice vseh svojih prebivalcev. Ravno kot manjšina se moramo zavzeti tudi za pravice drugih manjšin, migrantov, verskih manjšin. Če ne bomo zahtevali in uveljavili dosledno spoštovanja pravne države, je samo vprašanje časa, kdaj bojo doletele kršitve teh predpisov tudi druge, socialno šibke, regionalno zapostavljene; vsakdo je lahko prizadet, če ne bomo zahtevali, da pravica ostane pravica.

V tem smislu staro geslo, ki pa je žal še zmeraj aktualno in potrebno: Nismo sami, pravica je z nami. Naj živi člen 7!